

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธนาคารของรัฐ

ผู้เขียน นางสาวสร้อยเพชร สุขเสริม

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์สุศรี เทียศิริเพชร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพกำไรของธนาคารของรัฐ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ธนาคาร คือ ธนาคารของรัฐที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 1 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารของรัฐที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 2 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี 2547-2549 แล้วนำข้อมูลจากงบการเงินมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ได้แก่ การค้นหาสัญญาณเตือนภัย การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร การประเมินฝ่ายบริหาร การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง

ผลการศึกษา การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร พบว่า กิจการมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไร ได้แก่ การแสดงรายงานของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข ในปี 2547 – 2549 และมีนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับตามเกณฑ์สัดส่วนเวลานั้นสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ โดยได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเรื่องค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ให้เป็นไปตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด รวมถึงมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดี ส่วนสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร คือ การมียอดเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธนาคารออมสิน ตามเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร พบว่า กิจกรรมมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไร ได้แก่ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้ของสินเชื่อที่ใช้สมุดหรือสลากค้ำประกันจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์สัดส่วนเวลา ซึ่งสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดี ส่วนสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร ได้แก่ ผู้สอบบัญชีได้เสนอรายงานแบบมีเงื่อนไข ปี 2547 และ 2549 มีการเพิ่มขึ้นของบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง แต่ต่างไปจากเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย มีการใช้นโยบายเรื่องการบันทึกเงินให้สินเชื่อเป็นเงินลงทุนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง ซึ่งแตกต่างไปจากหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร กิจกรรมมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไร ได้แก่ มีนโยบายการบัญชีที่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจในเรื่องการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนเวลาที่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดี ส่วนกิจกรรมมีสิ่งที่มีผลกระทบในทางลบต่อคุณภาพกำไร คือ ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไขในปี 2547 และ 2548 โดยแสดงความเห็นต่อบำรุงขาดทุนของปี 2547 ว่าไม่ถูกต้อง รวมถึงมียอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ มีการตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชี และนโยบายการบัญชีแตกต่างไปจากในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน ซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้ปฏิบัติได้ คือ ให้รับรู้ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเป็นค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชีและเฉลี่ยตัดจ่ายภายใน 5 ปี ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

นอกจากนี้ธนาคารของรัฐ มีกฎหมายที่ใช้บังคับในด้านการจัดทำงบการเงิน และมีหน่วยงานกำกับดูแลแตกต่างกัน ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีหน่วยงานที่กำกับดูแลคือ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย จึงทำให้มีข้อกำหนด หรือระเบียบในการจัดทำงบการเงินที่แตกต่างกันตามระเบียบ ข้อบังคับที่ต่างกัน ผู้ใช้งบการเงินจึงควรนำข้อกำหนด หรือระเบียบดังกล่าวมาพิจารณาในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วย

Independent Study Title Quality of Earnings Analysis For the Government Banks

Author Ms. Soiphet Sukserm

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisor
 Assoc.Prof. Chusri Taesiriphet

Abstract

The purpose of this study was to study the earnings quality of the government bank in Thailand. There were three banks selected in this study included Krung Thai Bank Public Company Limited, which registers in The Stock Exchange of Thailand. Also, Government Saving Bank and Bank for the Agriculture and Agriculture Cooperative, which are the banks of government but do not register in The Stock Exchange of Thailand, were the two remaining banks of this study. Three years financial statement since 2004-2007 was analyzed. Then the data by using the techniques, which were used in analyzing the quality of earnings such as finding signals, evaluating the effects of accounting policy toward the quality of earnings, management appraisal, financial ratio analysis, or measurement of the variation and the risk.

The results from the earning quality analysis for Krung Thai Bank Public Company Limited, revealed that the actions which positively affected to the earning quality were the auditor's non-conditional report in 2004-2007. Also, there was the account policy on the reconizion of the income from the interests according to the accurate basic. This reflected the real economic condition following the General Account Accept Principle (GAAP). In additional, there was a change on the allowance of doubtful account based on the regulation of the Bank of Thailand. It also included a good financial ratio of the bank. However, there were some negative effects to the earning quality. There was the continuous increase of long-term-loan creditors. Also, the short-term loan was unusually increased which affected to the liquidity and the ability of paying debt.

For the quality of earning analysis of Government Saving Bank, the result showed that the actions which positively affected to the earning quality were the change of the accounting policy on the reconization of the change of the credit based on the cash basic to the accurate basic, that reflected the real economic condition according to the GAAP. Also, a good financial ratio of the bank was included. For the negative effects to the earning quality, the auditor had presented the conditional report in 2004 to 2006 that the long-term loan was increased continuously. There was the change of the estimating account on the allowance of doubtful account in order to accompany with the principles of the Ministry of Finance, which was different from the principles of the Bank of Thailand. In addition, the policy of the record of the credit as the investment based on the Ministry of Finance was used. This was different from the GAAP but permitted to use by the Ministry of Finance.

The result of the quality of earning analysis of the Bank for the Agriculture and Agriculture Cooperative, found that the actions which positively affected to the earning quality, were the accounting policy which reflected the real economic condition based on the accurate basic following the GAAP. As well, the bank had a good financial ratio. For the negative actions which affected to the earnings quality, the auditor gave the conditional opinion in the year of 2004 and 2005 that the income statement was qualified opinion that it was not correct. Also, the short-term loan was highly increased. The marketing expenses was set as a deferred account. Its account policy was different from the policy of same type of industry that was permitted by the Ministry of Finance. The result of the losses from the exchange rate was allowed to inform that it was changed to deferred account and divided to pay within five years. This action was not followed the GAAP.

Moreover, the banks of government had the rules which used to control the management of financial statement and there were different institutes to take care of each bank. For example, Krung Thai Bank Public Company Limited is under control of The Stock Exchange of Thailand. Government Saving Bank is taken care by the Ministry of Finance. The institute, which is in charge of Bank for the Agriculture and Agriculture Cooperative, is Bank of Thailand. There are different rules in managing financial statement according to the different regulations for each bank. So, people, who have responsibility on the financial statement, should consider these regulations as the one factor for analyzing the quality of earnings too.